

компетентність як інтегративний результат засвоєння студентами вищого навчального закладу відповідних правових знань, умінь, цінностей, професійно-особистісних якостей та властивостей насамперед проявляється в спроможності особистості ефективно виконувати свої професійні обов'язки в руслі правового поля. У подальшому планується проаналізувати особливості формування правової культури в майбутніх фахівців готельного господарства та туризму.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белкин А. С. Компетентность. Профессионализм. Мастерство / А. С. Белкин. – Екатеринбург, 2004. – 188 с.
2. Богданова І. М. Методика діагностики і формування професійної усталеності майбутніх учителів : навч. посіб. / І. М. Богданова, З. Н. Курлянд. – О. : ПДПУ ім. К. Д. Ушинського, 1993. – 242 с.
3. Большая советская энциклопедия. – Т. 17. – 3-е изд. – М.: Сов.энцикл., 1978. – 634 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови / [за ред. В. Т. Бусел]. – К.; Ірпінь : ВТФ «Перун», 2005. – 1728 с.
5. Горбушина М. В. К вопросу формирования правовой компетентности в структуре профессиональной компетентности специалиста / М. В. Горбушина // Педагогические инновации в образовательных учреждениях региона : материалы VI рег. науч.-прак. конф. – Ульяновск : УИПКПРО, 2005. – С. 72–76.
6. Енциклопедія освіти / [гол. ред. В. Г. Кремень]. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 942 с.
7. Іваній О. М. Структурно-змістова модель формування правової компетентності майбутнього вчителя у навчально-виховному процесі університету : автор. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. М. Іваній. – Харків, 2012. – 20 с.
8. Кейзеров Н. М. Политическая и правовая компетентность : методические проблемы / Н. М. Кейзеров. – М. : Юрид. лит., 1982. – 24 с.
9. Клочкова Д. М. Взаємозв'язок формування правової компетентності майбутнього вчителя з правовим вихованням особистості / Д. М. Клочкова, Н. М. Чернуха // Вісник Луганського національного університету імені Т. Шевченка. – 2011. – № 12 (223). – С. 168-174.
10. Маркова А. К. Психология профессионализма / А. К. Маркова. – М, 1996. – 308 с.
11. Олійник В. В. Теоретичні передумови формування правової компетентності керівників навчальних закладів / В. В. Олійник // Освіта на Луганщині. – 2006. – № 2 (25). – С. 30-34.
12. Панова О. А. Формирование правовой компетентности педагогов современной школы : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.01 / О. А. Панова. – М., 2003. – 156 с.
13. Приходько Ю. Психологічний словник-довідник : навч. посіб. / Ю. Приходько, В. Юрченко. – К. : Каравела, 2012. – 328 с.
14. Ткачова Н. А. Педагогічні основи формування правосвідомості учнів у закладах професійно-технічної освіти : [монографія] / Н. А. Ткачова. – К., 1998. – 350 с.
15. Ткачук О. В. Соціально-правова компетентність : співвідношення наукових категорій / О. В. Ткачук. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/Tmpvd/2010_14_2/4.PDF.
16. Хуторской А. В. Ключевые компетенции как компонент личностно-ориентированной парадигмы образования / А. В. Хуторской // Народное образование. – 2008. – № 2. – С. 58–64.
17. Юрасюк Н. В. Формирование правовой компетентности менеджера на примере преподавания дисциплины «Правовое обеспечение деятельности менеджера организации» / Н. В. Юрасюк // Специалист. – 2010. – № 10. – С. 10.

УДК 37.013

Шапкина Н.М.
Київський національний лінгвістичний
університет

ІСТОРИОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ ПРО ПЕРЕКЛАД І ПРОФЕСІЙНУ ПІДГОТОВКУ ПЕРЕКЛАДАЧІВ

У статті аналізується стан досліджень проблем перекладу та історії його розвитку.

Ключові слова: переклад, історія перекладу.

Шапкина Н. *Историография исследований о переводе и профессиональной подготовке переводчиков.*

В статье анализируется состояние исследований проблем перевода и истории его развития.

Ключевые слова: перевод, история перевода.

Shapkina N. *Historiography of translation studies and training of translators.*

The article examines the state of research on translation problems and the history of its development.

Keywords: translation, history of translation.

Мова, як відомо, є найважливішим засобом людського спілкування, за допомогою якої люди обмінюються думками і досягають взаємного розуміння.

Спілкування людей за допомогою мови здійснюється у декількох формах але в основному – в усній і письмовій формі.

Якщо люди володіють однією мовою, то спілкування відбувається безпосередньо, однак, коли люди володіють різними мовами, безпосереднє спілкування стає вже неможливим.

У цьому випадку на допомогу приходять переклад, тобто – передача думок, почуттів і вражень засобами іншої мови.

Переклад відіграє велику роль в обміні думками між різними народами і служить справі поширення скарбів світової культури.

У сучасній науці проблеми спілкування та обміну інформацією досліджуються у різних аспектах, які зумовлені специфікою та напрямками розвитку людського знання. У цих напрямках можна умовно виділити науково–технічний, науково–економічний та науково–соціальний аспекти, що зумовлюються відповідним характером розвитком людської цивілізації.

Якщо науково–технічний і науково–економічний аспекти людського знання характеризують матеріальну сторону розвитку суспільства, то науково–соціальний забезпечує його духовний розвиток.

Мова, забезпечуючи усі напрямки і аспекти розвитку людського знання, особливого значення набуває у духовному розвитку суспільства, який, у першу чергу, будується на передачі досвіду із покоління у покоління безпосередньо – через освіту та освітні явища.

Вивчаючи науково–теоретичні джерела, які пов'язані з перекладом та його значенням у науково–педагогічній діяльності, ми умовно поділяємо їх за науково–практичним призначенням у відповідності із завданнями нашого дослідження і, насамперед, за такими напрямками:

- дослідження, пов'язані з історією виникнення перекладу як засобу комунікації (спілкування);
- дослідження, які пов'язані з перекладами текстів Святого Письма, пов'язаними з особливостями розвитку мови та розповсюдженням світових релігій;
- дослідження, що вивчають переклад у контексті процесів передачі людських знань, перекладацького досвіду та підготовки перекладачів (освіти).

До найбільш відомих українських вчених, що у різний час досліджували і досліджують проблеми перекладу слід віднести професорів Зорівчак Р.П., Карабана В.І., Коптілова В.В., Новикову М.О., Кияка Т.Р., Коломієць Л.В., Корунця І.В., Радчука В.Д., Чердниченка О.І., Черноватого Л.М., Швачко С.О., Гудманяна А.Г., Демецьку В.В., Ребрія О.В. та ін.

У їхніх дослідженнях та науково–теоретичних працях розглядаються проблеми, пов'язані з видами, жанрами, формами і типами перекладу та його застосування у різних комунікативних процесах.

За думкою більшості науковців перекладознавство здебільшого переймається теоретичним осмисленням перекладацької діяльності та її оптимізацією (англ. Translation studies; нім. Bersetzungswissenschaft або Translationswissenschaft).

Здійснивши аналіз напрямків та тематику вітчизняних дисертаційних досліджень, пов'язаних з вивченням особливостей перекладу та професійною підготовкою перекладачів, ми зустріли лише одну дисертацію, яка на докторському рівні досліджує певний аспект даної проблеми. Це дослідження Демецької В.В. «Теорія адаптації в перекладі»[20].

Дисертація Демецької В.В. на фундаментальному рівні визначає *перший аспект проблем*, які торкаються місця і ролі перекладацької діяльності у житті суспільства.

Другий аспект, що пов'язаний з перекладацькою справою – це процеси передачі досвіду перекладацької діяльності, який накопичився за останні часи.

Серед авторів дисертаційних досліджень, які вивчають практичний досвід перекладу в перекладознавчому аспекті, слід назвати: Бурда–Лассен О.В.[18], Грек Л.В.[19], Демешко П.В.[21], Дзера О.В.[22], Кондратьєва О.В.[23], Чернишова Ю.О.[24], Шмігер Т.В.[25]

Тематика цих досліджень торкається впливу перекладу на формування ментальності нації та особливостей перекладу з різних мов.

Дослідження, пов'язані з вивченням особливостей перекладу у філософському аспекті, що відображає переклад як культурний феномен та герменевтичні його особливості, знайшли своє місце у дисертаційних роботах Бевз Н.В.[30], Янушевич І.А.[31]

На філологічному рівні, у якому переклад розглядається у процесуальному функціонуванні мовознавства, досліджують особливості перекладацької справи Дем'янюк М.П.[26], Кацімон О.А.[28], Тетеріна О.Б.[29]

Третій аспект, наукових досліджень, пов'язаний з методикою навчання перекладацької справи та професійною підготовкою перекладачів, які спроможні виконувати перекладацьку роботу у відповідності з вимогами часу.

Цей аспект досліджень набув свого значення у останні роки, коли професія перекладача набула офіційного державного статусу, а у вищих навчальних закладах з'явився відповідний напрям спеціальності з підготовки фахівців із кваліфікації «перекладач».

У зв'язку з цим, увага науковців була звернена на вивчення перекладацької справи на науково–педагогічному рівні.

Методика навчання перекладацької справи та професійної підготовки перекладачів стала об'єктом багатьох науково–педагогічних досліджень.

Серед найбільш помітних авторів наукових доробків останніх двох десятиліть, у яких досліджуються різні напрямки професійної підготовки перекладачів слід відзначити тих, які здійснили такі дослідження на рівні кандидатських дисертацій.

Перший напрямок таких досліджень стосується питань формування різних видів професійної компетентності майбутніх перекладачів. Ці питання досліджуються у роботах Бахова І.С.[2], Голуб І.Ю.[4], Колос Ю. З.[6], Мацюк О. О.[7], Підручної З.Ф.[10], Рогульської О.О.[12]

Серед російських авторів дисертацій слід назвати Гребенщикова О.В.[39], Золотухіну В.В.[37], Протасову Г.Г.[33].

Другий напрямок – проблеми психологічної та загально педагогічної підготовки майбутніх перекладачів досліджуються у роботах Беседіної Є.В.[3], Павлик О.Б.[8], Пастрик Т.В.[9], Скиби К.М.[13], Тархової Л.А.[15], Шупти О.В.[16], Янковець А.В.[17]

Серед російських дослідників даної проблеми слід назвати Гавриленко Н.М.[34], Леготкіну Л.Р.[35], Матюшину Ю.И.[38], Макеєву І.А.[40], Михайлова О.В.[41]

Третій напрямок – це дидактичні проблеми, пов'язані методикою викладання та оволодіння професійними знаннями, вміннями і навичками. Цей напрямок реалізується у дослідженнях Анісімової А.О.[1], Желяска В.Я.[5], Пасинкової І.В., Попової О. В.[11], Соболю Н.М.[14]

Здійснивши загальний аналіз наукових досліджень, пов'язаних з перекладом, слід відзначити, що ці *три напрямки* наукових досліджень, не відкидаючи їхнє значення і цінність для науки, обходять увагою історико–педагогічний напрям, а саме, – еволюцію перекладацької справи як одного з видів науково–педагогічної діяльності.

Наукова проблема, предметом якої переклад та його застосування виступав як вид навчальної діяльності, у вітчизняній педагогічній науці розроблена недостатньо.

Існує велика різноманітність навчальної літератури з питань теорії й практики перекладу, у яких автори торкаються основних історичних фактів виникнення та розвитку перекладацької справи, досить суб'єктивно визначають історичну періодизацію її розвитку.

Це роботи російських авторів Алексєєвої І.С., Бархударова Л.С., Виноградова В.С., Гарбовського Н.К., Іовенко В.А., Казакова Т.А., Осокіна Б.О., Нелюбліна Л.Л., Хухуні Г.Т., Петрова О.В., Швейцера А.Д. та ін.

Існує велика кількість навчальних видань авторів дальнього зарубіжжя. До найбільш відомих із них відносяться праці: Allen E. «In Translation» (Columbia University Press New York, 2013), Bell Roger T., Candlin C. «Translation and Translating» (Longman, London and New York, 1991), Giuliana Garzone, Maurizio Viezzi. «Interpreting in the 21st Century» (John Benjamins Publishing Company, Amsterdam/Philadelphia, 2002), Daniel Gouadec «Translation as a Profession» (John Benjamins Publishing Company, Amsterdam / Philadelphia, 2007), Nida E. «Theory and Practice of Translation» (Publishing B.Y. E. J. Brill, Leiden, 1982), André Lefevere «Translation, Rewriting, and the Manipulation of Literary Fame» (This edition published in the Taylor & Francis e–Library, 2003).

Ці видання мають форму навчально–методичних посібників. У них представлений теоретичний і практичний матеріал по професійній підготовці перекладачів.

Серед українських авторів навчальних посібників та методичних видань останнього часу слід назвати Семенця О.Є., Панасьєва О.М., Корунця І.В., Захарову Л.М., Василюк І.М., Рудик І.М. та ін.

Найбільш повний перелік навчальних видань, які стосуються українського перекладознавства, викладений у бібліографічному покажчику, укладеному Поляковою Ю.Ю. (Українське перекладознавство. Проблеми художнього перекладу / укладач Полякова Ю.Ю. – Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013. – 184 с.)

На основі проведеного огляду та змістовного аналізу вітчизняних та зарубіжних наукових досліджень останнього десятиліття слід відзначити, що проблема змісту та особливостей перекладацької діяльності у сучасній мовознавчій та педагогічній науці досліджується досить інтенсивно.

На наш погляд, наукові дослідження проблем перекладацької діяльності та підготовки перекладачів ведуться за трьома основними напрямками:

- дослідження, пов'язані з історією виникнення перекладу як засобу комунікації (спілкування);
- дослідження, які пов'язані з перекладами текстів Святого Письма, пов'язаними з особливостями розвитку мови та розповсюдженням світових релігій;
- дослідження, що вивчають переклад у контексті процесів передачі людських знань, перекладацького досвіду та підготовки перекладачів (освіти).

Проте, напрямки та наукова спрямованість досліджень у різних країнах мають свої відмінності та особливості.

Перший напрямок у вітчизняних дослідженнях відрізняється предметною конкретністю, що підкреслює національну ментальність, намаганням вчених дослідити роль і місце перекладу у міжнародному середовищі, його природу та особливості походження.

У російських дослідженнях виникнення та розвиток перекладацької справи розглядається у більш історичному та філософському аспекті. Становлення та розвиток перекладу досліджується у зв'язку з розвитком наук, поширенням знань (Клестов О.А., Воскобойников О.С. та ін.). Окрім того, російські дослідження мають фундаментальний характер, що підтверджується докторськими дисертаціями, присвяченими теорії та історії перекладу (Воскобойников О.С., Хайруллин В.І., Воскобойник Г.Д., Тихонова Р.І.).

Відносно досліджень дальнього зарубіжжя, то слід відзначити, що дисертації, у яких розглядаються питання виникнення та розвитку перекладу відзначаються історичною різноманітністю. Переклад у них розглядається переважно в контексті дослідження історичних епох та історичних особистостей (Yan Yang, Williams Rachel, Benito J. Javier Puerto, Tota Ram Gautam, Lia Marcia Barroso Juca Rolim).

Другий напрямок науковими дослідженнями, що пов'язаний з перекладами Святого Письма у вітчизняних та зарубіжних дисертаціях відзначається тематичною та стилістичною схожістю.

Дослідження майже в однаковій традиції розглядають особливості перекладу текстів Біблії та Корану у різних виконаннях. Особлива увага у вітчизняних і зарубіжних дисертаціях звертається на відповідність оригінальних текстів Святого Письма з перекладами та особливостями їхнього тлумачення у зв'язку з національною ментальністю. При цьому різноманітність тлумачення текстів при перекладі часто заперечується виконавцями перекладів.

Третій напрямок наукових досліджень, який пов'язаний з підготовкою майбутніх перекладачів, переважає лише у вітчизняних та російських дослідженнях. Однак, тематика та змістовність українських дисертацій відрізняється конкретністю у виборі предмету дослідження, який пов'язаний з формуванням конкретних професійних якостей майбутніх перекладачів.

Основна частина українських педагогічних дисертаційних досліджень у напрямку підготовки перекладачів присвячена проблемі формування професійної компетентності у різних видах та формах організації навчальної діяльності у вищих навчальних закладах. \

Що стосується російських дисертаційних досліджень з проблем підготовки перекладачів, то, беручи до уваги тільки фундаментальні дослідження останніх років (докторські дисертації), вони відрізняються спрямованістю на дослідження загально культурних та міждисциплінарних особливостей організації навчального процесу по підготовці майбутніх перекладачів (Поршнева О.М., Гавриленко Н.М., Оберемко О.Г.).

Дослідження, які проводяться з метою виявлення особливостей, що сприяють поліпшенню навчального процесу по підготовці перекладачів мають переважно методичний характер і спрямовані, насамперед, на створення методичних моделей, що підвищують ефективність навчання (Рахімова Т.А., Ткаченко Н.О., Сюльжина Н.К., Корольова Н.С., Костіна О.В.).

Таким чином, вище викладене дає підстави для висновку про те, що проблема розвитку перекладу у історико-педагогічному аспекті у вітчизняних та зарубіжних дослідженнях розглядалася недостатньо. А дисертацій, пов'язаних з дослідженням історії перекладу та вивченням світового історичного досвіду перекладацької справи ми не зустрічали.

Це дає підстави для розробки і дослідження даної проблеми у перспективі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анісімова А.О. Формування граматичних навичок говоріння німецькою мовою після англійської у майбутніх перекладачів: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / А.О. Анісімова ; Київ. нац. лінгв. ун-т. – К., 2010. – 24 с.
2. Бахов І. С. Формування професійної міжкультурної компетентності майбутніх перекладачів у вищому навчальному закладі: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / І. С. Бахов ; Нац. акад. внутр. справ. – К., 2011. – 20 с.
3. Беседіна Є. В. Модернізація професійної підготовки майбутніх перекладачів в умовах диверсифікації університетської освіти: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Є. В. Беседіна ; Крим. гуманіт. ун-т. (м. Ялта). – Ялта, 2010. – 20 с.
4. Голуб І.Ю. Формування майбутніх перекладачів соціокультурної компетенції у процесі вивчення німецької мови після англійської: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / І.Ю. Голуб ; Київ. нац. лінгв. ун-т. – К., 2010. – 24 с. – укр.
5. Желясков В. Я. Дидактичне забезпечення процесу навчання майбутніх перекладачів на засадах компетентнісного підходу: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.09 / В. Я. Желясков ; Криворіз. держ. пед. ун-т. – Кривий Ріг, 2011. – 20 с.:
6. Колос Ю. З. Формування інформаційно-технологічних компетентностей майбутніх перекладачів у процесі фахової підготовки: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / Ю. З. Колос ; Ін-т педагогіки АПН України. – К., 2010. – 20 с.
7. Мацюк О. О. Формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04 / О. О. Мацюк ; Хмельниц. нац. ун-т. – Хмельницький, 2011. – 20 с.
8. Павлик О.Б. Професійно-педагогічна підготовка майбутніх перекладачів до використання офіційно-ділового мовлення: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / О.Б. Павлик ; Нац. акад. держ. прикордон. служби України ім. Б.Хмельницького. – Хмельниц., 2004. – 20 с. – укр.
9. Пастрик Т.В. Психологічні особливості формування продуктивного білінгвізму у майбутніх перекладачів: Автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / Т.В. Пастрик ; Прикарпат. нац. ун-т ім. В.Стефаніка. – Івано-Франківськ, 2007. – 19 с.
10. Підручна З.Ф. Формування професійної комунікативної компетентності майбутніх перекладачів у процесі фахової підготовки: автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / З.Ф. Підручна ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. – Т., 2008. – 22 с.
11. Попова О. В. Методика навчання майбутніх перекладачів декодування інтонації гендерно-маркованого англійського мовлення: автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 / О. В. Попова ; Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського. – О., 2010. – 21 с.
12. Рогульська О.О. Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх перекладачів засобами сучасних інформаційних технологій: автореф. дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04 / О.О. Рогульська ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М.Коцюбинського. – Вінниця, 2010. – 21 с. – укр.
13. Скиба К.М. Психолого-педагогічні умови розвитку лінгвістичного мислення майбутніх перекладачів: автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 / К.М. Скиба ; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б.Хмельницького. – Хмельниц., 2008. – 20 с.
14. Соболев Н.М. Формування індивідуального стилю професійного спілкування майбутніх перекладачів: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Н.М. Соболев ; Терноп. нац. пед. ун-т ім. В.Гнатюка. – Т., 2005. – 19 с.

15. Тархова Л.А. Формування пізнавальної самостійності майбутніх перекладачів у процесі професійної підготовки: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Л.А. Тархова ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського. – О., 2006. – 21 с.
16. Шупта О.В. Формування готовності до професійної творчої діяльності майбутніх перекладачів: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / Оксана Володимирівна Шупта ; Національна академія Державної прикордонної служби України ім. Богдана Хмельницького. – Хмельницький, 2005. – 20 с.
17. Янковець А.В. Підготовка майбутніх перекладачів засобами інформаційно-комунікаційних технологій у вищих військових навчальних закладах: Автореф. дис... канд. пед. наук: 13.00.04 / А.В. Янковець ; Нац. акад. Держ. прикордон. служби України ім. Б.Хмельницького. – Хмельницький, 2005. – 20 с.
18. Бурда-Лассен О.В. Переклад як процес декодування ментальної ідентичності нації (на матеріалі українських і німецьких етнолексем міфологічного походження): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16 / О.В. Бурда-Лассен ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2005. – 20 с. – укр.
19. Грек Л.В. Інтертекстуальність як проблема перекладу (на матеріалі англійських перекладів української постмодерністської прози): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16 / Л.В. Грек ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2006. – 18 с. – укр.
20. Демецька В.В. Теорія адаптації в перекладі: автореф. дис... д-ра філол. наук: 10.02.16 / В.В. Демецька ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2008. – 36 с. – укр.
21. Демешко П.В. Герменевтичні аспекти українського перекладу німецьких філософських текстів ХХ століття: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16 / П.В. Демешко ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2009. – 20 с. – укр.
22. Дзера О.В. Індивідуально-авторське трактування біблійних мотивів як перекладознавча проблема (на матеріалі українських перекладів творів Дж.Г.Байрона): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16 / О.В. Дзера ; Нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 1999. – 21 с. – укр.
23. Кондратьєва О. В. Когезія та когерентність у перекладі наукової прози (на матеріалі наукових статей та монографій): автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / О. В. Кондратьєва ; ДЗ "Південноукр. нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського". – О., 2011. – 20 с. – укр.
24. Чернишова Ю. О. Концептуальні та мовні аспекти перекладу сучасних італійських релігійних текстів: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16 / Ю. О. Чернишова ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2010. – 20 с. – укр.
25. Шмігер Т.В. Історія українського перекладознавства ХХ ст.: ключові проблеми та періодизація: автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.16 / Т.В. Шмігер ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2008. – 20 с. – укр.
26. Дем'янюк М.П. Українське мовознавство ХVIII ст.: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01 / М.П. Дем'янюк ; НАН України. Ін-т укр. мови. – К., 2006. – 22 с. – укр.
27. Мороз Т.В. Лексика перекладів книг Святого Письма у контексті розвитку української літературної мови в другій половині ХІХ – на початку ХХ століття: Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.02.01 / Т.В. Мороз ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці, 2007. – 20 с. – укр.
28. Кацімон О.А. Теоретичні і практичні аспекти діяльності українських мовознавців на Буковині в кінці ХІХ – на початку ХХ ст.: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.01 / О.А. Кацімон ; Чернів. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці, 2010. – 20 с. – укр.
29. Тетеріна О.Б. Переклад як наукова проблема в українській літературно-критичній думці ХІХ – початку ХХ ст. (компаративний дискурс): Автореф. дис... канд. філол. наук: 10.01.05 / О.Б. Тетеріна ; Київ. нац. ун-т ім. Т.Шевченка. – К., 2004. – 20 с. – укр.
30. Бевз Н.В. Переклад як культурний феномен: герменевтико-комунікативний аспект: автореф. дис. ... канд. філол. наук : 09.00.04 / Н.В. Бевз ; Харк. нац. пед. ун-т ім. Г.С.Сковороди. – Х., 2010. – 20 с. – укр.
31. Янушевич І.А. Філософсько-методологічні передумови перекладознавства: Автореф. дис... канд. філософ. наук: 09.00.02 / І.А. Янушевич ; Південноукр. держ. пед. ун-т ім. К.Д.Ушинського. – О., 2007. – 20 с. – укр.
32. Пустовалова, Татьяна Александровна Система формирования грамматических навыков говорения в профессиональном образовании переводчиков (На материале немецкого языка как второго иностранного на первом году обучения) : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 Елец, 2006 199 с. РГБ ОД, 61:06–13/1972
33. Протасова, Галина Геннадьевна Формирование коммуникативной компетентности студентов-переводчиков на занятиях по стилистике русского языка :на материале вторичных текстов официально-делового стиля : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.02 Самара, 2007 156 с., Библиогр.: с. 134–156 РГБ ОД, 61:07–13/2651
34. Гавриленко, Наталия Николаевна Лингвистические и методические основы подготовки переводчиков с иностранного языка на русский в области науки и техники (На примере перевода с французского языка на русский) : Дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.02 Москва, 2006 578 с. РГБ ОД, 71:06–13/106
35. Леготкина Лариса Рашитовна. Формирование профессиональных и личностных качеств специалистов-переводчиков средствами физической культуры : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.08. – Екатеринбург, 2005. – 195 с. : ил. РГБ ОД,
36. Муратова Ирина Анатольевна. Содержание и формат сертификационного экзамена судебных переводчиков как методическая проблема : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.02 Москва, 2006 201 с. РГБ ОД, 61:06–13/1773
37. Золотухина Валентина Петровна. Развитие профессионально-коммуникативной компетентности у будущих переводчиков в техническом вузе : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 : Комсомольск-на-Амуре, 2005 319 с. РГБ ОД, 61:05–13/1325
38. Матюшина Юлия Изидоровна. Формирование профессионального имиджа у будущего переводчика : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.08 / Рос. гос. ун-т им. Иммануила Канта].– Калининград, 2010.– 194 с.: ил. РГБ ОД, 61 10–13/671
39. Гребенщикова Александра Вячеславовна. Формирование профессиональной компетентности будущих переводчиков средствами информационно-коммуникационных технологий : Дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 Челябинск, 2005 179 с. РГБ ОД, 61:05–13/1877
40. Макеева Ирина Александровна. Снижение этноцентризма при обучении лингвистов-переводчиков : английский язык : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.02 / Тамб. гос. ун-т им. Г.Р. Державина].– Тамбов, 2009.– 152 с.: ил. РГБ ОД, 61 09–13/1325

41. Михайлов Алексей Владимирович. Формирование профессионального призвания будущего переводчика : диссертация ... кандидата педагогических наук : 13.00.08 / ГОУВПО "Нижегородский государственный педагогический университет" – Нижний Новгород, 2010. – 196 с.

**ВИМОГИ
ДО ПУБЛІКАЦІЙ У ЗБІРНИКУ НАУКОВИХ ПРАЦЬ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЛІНГВІСТИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ТЕОРЕТИЧНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ, ОСВІТИ ТА ВИХОВАННЯ»**

До друку приймаються неопубліковані раніше матеріали: наукові статті, огляди, рецензії тощо, які відповідають тематиці Збірника.

Наукова стаття має містити виклад проміжних або кінцевих результатів наукового дослідження, висвітлювати конкретне окреме питання з теми дисертації чи наукового дослідження, визначати науковий пріоритет автора, робити її матеріал надбанням фахівців.

Наукова стаття подається до друку в завершеному вигляді відповідно до вимог ВАК України (Див. Бюлетені ВАК України № 1, 2003 р.; № 2, 2008 р.; № 9 – 10, 2011 р.).

Перелік обов'язкових елементів статті:

- Постановка проблеми у загальному вигляді та визначення її зв'язку з важливими науковими чи практичними завданнями.
- Аналіз новітніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання цієї проблеми і на які спирається автор.
- Визначення невирішених раніше питань загальної проблеми, яким присвячується означена стаття.
- Формулювання цілей статті (постановка завдань).
- Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих результатів.
- Висновки з викладеного у статті дослідження, визначення перспектив подальших розвідок у цьому напрямі.
- усі посилання на авторитети подаються на початку статті, основний обсяг якої присвячується викладу власних думок; для підтвердження достовірності своїх висновків і рекомендацій не слід наводити висловлювання інших учених, оскільки це свідчить, що ідея дослідника не нова, була відома раніше і не підлягає сумніву;

Мова публікації – українська, російська, англійська.

Обсяг статті – 10 – 12 сторінок з таблицями, схемами та малюнками.

Структура статті: індекс УДК, назва статті, прізвище та ініціали автора українською, російською та англійською мовами, назва закладу, в якому працює (навчається) автор, три анотації (обсягом орієнтовно 500 знаків) з ключовими словами українською, російською та англійською мовами, основний текст статті, література.

Зразок оформлення початку статті

<p>УДК 371</p> <p style="text-align: right;">Кобаль М.</p> <p style="text-align: center;">викладач Мукачівського гуманітарного університету</p> <p style="text-align: center;">УМОВИ ФОРМУВАННЯ МОРАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИХ ЗАСАД СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ</p> <p><i>Стаття присвячена дослідженню соціального капіталу як міри інтегрованості особистості в єдину систему етико-психологічних взаємин.</i></p> <p>Ключові слова: соціальний капітал, соціальний простір, соціальна мобільність, функції соціального капіталу.</p> <p>Кобаль М. В. Условия формирования морально-психологических основ социального капитала. Статья посвящена исследованию социального капитала как меры интегрированности личности в единую систему этико-психологических отношений.</p> <p>Ключевые слова: социальный капитал, социальное пространство, социальная мобильность, функции социального капитала.</p> <p>Kobal M. V. The Premise of Forming Moral and psychological Principles of Social Capital. Article is devoted research of the social capital as measures of integration of the person in uniform system of etiko-psychological mutual relations.</p> <p>Key words: social capital, social space, social mobility.</p> <p>Текст статті.....</p> <p>ЛІТЕРАТУРА</p>
